

povinných na vyplacení státní podpory, jež jim byla povolena ve formě pětadvacetiletého příspěvku podle § 27 odstavec 1 čís. 2 zákona o stavebním ruchu ze dne 27. ledna 1922 čís. 45 sb. z. a n. Protože jde o exekuci na nárok povinných na vyplacení tohoto příspěvku a byly zabaveny a k vybrání přikázány příspěvky, t. j. splátky vypadající z povolené podpory na dlužníky jako dočasné vlastníky stavby, zřejmo, že nejde, jak rekursní soud za to má, o exekuci na sám nárok na řečenou podporu v jeho celku, t. j. na právo na celkový příspěvek, jenž po rozumu § 31 zákona je jako právo reální na domě povinných zapsán. Proto se nehodí na tento případ předpis § 39 čís. 2 ex. ř., rekursním soudem pro zrušení exekuce uvedený, že jest exekuce nepřípustná, ježto prý jde o exekuci na právo na příspěvek podle § 27 odstavec 1 čís. 2 zákona čís. 45/22 a tento je právem reálním, takže od nemovitosti oddělen a předmětem samostatné exekuce býti nemůže. Exekuce na jednotlivé splátky příspěvku, dočasnému vlastníku stavby připadající, byť i teprve budoucně dospělé, jak plyne z § 30 uvedeného zákona, § 2 nařízení z 23. listopadu 1922 čís. 355 sb. z. a n. a § 38 nařízení z 21. května 1921 čís. 191 sb. z. a n. není vyloučena, nýbrž přípustná (§ 290 a násl. ex. ř.) a zrušil rekursní soud napadeným usnesením k rekursu povinných exekuci jako nepřípustnou neprávem.

Čís. 11344.

Obdržel-li horník byt, jenž byl zřízen při podniku pro jeho zaměstnance, jen jako činný zaměstnanec a nebyla-li s ním uzavřena nájemní smlouva, šlo o byt naturální, jímž jest byt, jež ponechává zaměstnavatel svému zaměstnanci po dobu trvání služebního poměru za úplatu na účet mzdy. Lhostejno, že zaměstnanec platil za poskytování bytu určitou úplatu, byla-li úplata placena na účet mzdy. Naturální byt nepozbyl této své povahy ani tím, že po skončení služebního poměru byl v něm zaměstnanec nějaký čas prozatímně ponechán na určitou dobu, nebyla-li uzavřena nájemní smlouva.

Nebyl-li uživatel bytu v době, kdy byla podána žaloba o jeho vyklizení, ve službách majitele domu, nýbrž byl provisionistou, nebylo k vyklizení jeho třeba souhlasu dobročinné komise ve smyslu zákona ze dne 25. února 1920, čís. 144 sb. z. a n. a nařízení ze dne 13. července 1920, čís. 434 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1932, Rv II 843/31.)

Žalobě důlní společnosti proti bývalému horníku o vyklizení bytu procesní soud první stolice vyhověl, mimo jiné z těchto důvodů: Nesporno jest, že dům žalující strany, v němž žalovaný bydlí, náleží k dělnické kolonii a že žalovaný v době, kdy mu byla dána výpověď z bytu, nebyl již ve službách žalující strany. Žalovaný zaujímá stanovisko, že správě závodu nepřisluší právo vypovědět dělnické byty, byť i šlo o dům nepodléhající ochraně nájemníků, ježto takové byty mohou přikázati a odnímati jen činitelé povolání ke správě kolonie podle § 2 čís. 7 nař. ze dne 13. července 1920 čís. 434 sb. z. a n. Podle

§ 2 čís. 7 cit. zák. náleží k úkolům závodní rady spravovati neb spravovati dobročinné zařízení pro zaměstnance. Podle § 2 čís. 7 cit. nař. jest za dobročinné zařízení pokládati taková zařízení a ústavy, které jsou věnovány nebo stále slouží k všeobecně prospěšným účelům zaměstnanců, provisionistů, pensistů, jejich příslušníků, nebo pozůstalých, jako jsou: opatrovny, školy, závodní nemocnice, polévkárny, dělnické kolonie, závodní konsumy a j. Zmiňuje-li se nařízení nejen o zaměstnancích, nýbrž i o pensistech, jejich příslušnících nebo pozůstalých, nemíní tím, že jsou pro všechny tyto skupiny osob určena všechna dobročinná zařízení vyjmenovaná neb i nevyjmenovaná, že zejména dělnické kolonie jsou ústavy věnovanými nebo stále sloužícími i potřebám bývalých zaměstnanců, neb jejich příslušníků a pozůstalých. Po pravidle jest za to míti, že dělnické kolonie zřízené výhradně z prostředků závodních jsou zřízeny jen pro skutečné zaměstnance závodu, což jest i prokázáno v souzeném případě, neboť svědci potvrdili, že dům, o nějž jde, jest zřízen k ubytování aktivních zaměstnanců. Pravidlo toto jest také vysloveno zákonem v § 2 čís. 7 i v nařízení v § 2 čís. 7 odst. I., kde se mluví o dobročinných zařízeních jen pro zaměstnance. Vždyť zákonodárci vycházeli podle důvodové zprávy výboru sociálně politického a technického (tisk 1980 z r. 1919) z úmyslu, by všechny obtíže provozu a výrobního procesu vůbec mohly býti řešeny dohodou mezi zaměstnanci a správami dolu a by státu byl při řešení těchto poměrů vyhrazen dozor a určitý vliv. Na provozu a na výrobním postupu jsou však zúčastněni jen zaměstnanci v činné službě. Zákonu jde o účelný a hladký provoz a výrobní postup, jemuž jistě by nebylo na prospěch, kdyby závodní domy v koloniích byly obývány pensisty a jejich příslušníky, nebo pozůstalými, kdežto pro zaměstnance v činné službě by bytu nebylo (rozh. čís. sb. 5992). Jest proto soud toho názoru, že nebylo zapotřebí souhlasu dobročinné komise, by závod dal žalovanému v souzeném případě výpověď z bytu. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Šlo o to, zda sporný byt byl bytem naturálním (služebním), jak tvrdí žalobkyně, či nájemním, jak namítá žalovaný. Šlo o byt naturální a jest na vývody dovolání, jimiž se žalovaný pokouší s hlediska dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. s. ř. zvrátiti shodný názor odvolacího soudu, odpovědětí toto: Žalovaný sám uvedl, že »dostal jako aktivní horník přidělený závodní byt (sporný byt), kterého dosud užívá« a že »byt ten jest zřízen při podniku pro zaměstnance podniku«. Obdržel-li však žalovaný podle vlastního tvrzení sporný byt, který byl zřízen při podniku pro jeho zaměstnance, jen ve vlastnosti jako činný zaměstnanec žalobkyně a nebyla-li, jak zjistily nižší soudy, se žalovaným uzavřena nájemní smlouva, vyplývá z toho, že nešlo o nájemní byt, nýbrž že byla přidělením závodního bytu žalovanému jako horníku zaměstnanému u žalobkyně poskytnuta mu výhoda, právo bydlení v tomto bytě žalobkyně, kteréžto právo bylo úzce spjato s pracovním poměrem mezi stra-

nami, takže trvalo jen po dobu jeho trvání. To však poukazuje k tomu, že bylo úmyslem žalobkyně poskytnouti touto výhodou žalovanému vpravdě naturální byt, jímž se rozumí byt, jež ponechává zaměstnavatel svému zaměstnanci po dobu trvání služebního poměru za úplatu na účet mzdy. Právní poměr mezi stranami takto založený nepozbyl proto svého rázu ani tím, že žalovaný platil za poskytování bytu určitou úplatu, ano placení úplaty za naturální byt neodnímá bytu případné jeho povahy bytu naturálního (rozh. čís. 4840, 6560 sb. n. s.) a jest naopak obvyklým příznakem naturálního bytu, že se zaň platí úplata na účet mzdy. Že tomu bylo tak i v souzeném případě, dovolání samo přiznává. Na tom, jak strany pojmenovaly tuto úplatu a zda měl ji žalovaný za nájemné, nesejde vůbec při posouzení věci. Že právní poměry naturálních bytů nebyly zasaženy zákony o ochraně nájemníků, vyslovil dovolací soud již v rozhodnutí čís. 6560 sb. n. s. a neuchýlil se od názoru toho ani v pozdějších rozhodnutích. Uvedený byt nepozbyl své povahy jako naturální byt ani tím, že po skončení služebního poměru byl žalovaný v něm prozatímně ponechán na určitou dobu, ano jest prokázáno, že nebyla ani pak uzavřena mezi stranami nájemní smlouva (rozh. čís. 6560 sb. n. s.) a žalovaný byl naopak vyzván, by byt vyklidil. Namítá-li žalovaný v dovolání, že došlo podle § 863 obč. zák. konkludentním činem k nájemní smlouvě tím, že žalobkyně žalovaného do bytu přijala a v něm ho ponechala, nemá pravdu. Přehlíží to, co sám tvrdil v přednesu, že žalobkyně přijala žalovaného jako svého zaměstnance do bytu určeného pro aktivní zaměstnance podniku, čímž projevila, jak bylo již řečeno, zřejmě vůli, že dává žalobci byt určený pro aktivní zaměstnance jen jako svému zaměstnanci, tedy jen po dobu trvání zaměstnaneckého poměru. Okolnost, že dobročinná komise nedala souhlas k vyklizení žalovaného z bytu, měly nižší soudy za zjištěnou a jest proto výtku neúplnosti řízení, v tom směru činěná, bez významu. Okolnost ta nemohla však žalovanému prospěti. Jest zjištěno, že dům, v němž žalovaný bydlí, náleží dělnické kolonii, že žalovaný nebyl již v době, kdy byla vznesena žaloba o vyklizení bytu, ve službách žalobkyně, a že byl, jak praví sám v přípravném spisu, provisionistou. Žalobkyně nepotřebovala tudíž v souzeném případě ve smyslu zákona čís. 144 z roku 1920 a nařízení čís. 434 z roku 1920 sb. z. a n. souhlasu dobročinné komise k tomu, by se domáhala žalobou vyklizení žalovaného z bytu, a stačí po té stránce odkázati dovolatele na případné důvody rozsudku prvního soudu, které se kryjí se zásadami, jež vyslovil nejvyšší soud v rozhodnutí čís. 5992 sb. n. s.

Čís. 11345.

Byl-li dovolací rekurs v nesporném řízení podán po 1. listopadu 1931, jest jeho přípustnost posuzovati podle zákona ze dne 19. července 1931, čís. 100 sb. z. a n.

Není zmatečností, byl-li zřízen opatrovník k činu (kolisní opatrovník) bez slyšení účastníků.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1932, R I 1067/31.)